

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ

॥ ತ್ರಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

|| ತ್ರಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||

ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧೇ ವಾನರೈ ರಕ್ಷಸಾಂ ಪರಾಜಯಃ

ಯುದ್ಧತಾಂ ತು ತತಸ್ತೇಷಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಮಹಾತ್ಮನಾಂ |
ರಕ್ಷಸಾಂ ಸಂಬಭೂವಾಥ ಬಲರೋಷಃ ಸುದಾರುಣಃ || 6.43.1 ||

ತೇ ಹಯೈಃ ಕಾಂಚನಾಪೀಡೈರ್ಗಜೈಶ್ಚಾಗ್ನಿಶ್ರಿಖೋಪಮೈಃ |
ರಥೈಶ್ಚಾದಿತ್ಯಸಂಕಾಶೈಃ ಕವಚೈಶ್ಚ ಮನೋರಮೈಃ || 6.43.2 ||

ನಿರ್ಯಯೂ ರಾಕ್ಷಸಾ ವೀರಾ ನಾದಯಂತೋ ದಿಶೋ ದಶ |
ರಾಕ್ಷಸಾ ಭೀಮಕರ್ಮಾಣೋ ರಾವಣಸ್ಯ ಜಯೈಷಿಣಃ || 6.43.3 ||

ವಾನರಾಣಾಮಪಿ ಚಮೂರ್ಬುಹತೀ ಜಯಮಿಚ್ಛತಾಂ |
ಅಭ್ಯಧಾವತ ತಾಂ ಸೇನಾಂ ರಕ್ಷಸಾಂ ಘೋರಕರ್ಮಣಾಂ || 6.43.4 ||

ಏತಸ್ಮಿನ್ನಂತರೇ ತೇಷಾಮನ್ಯೋನ್ಯಮಭಿಧಾವತಾಂ |
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಮವರ್ತತ || 6.43.5 ||

ಅಂಗದೇನೇಂದ್ರಜಿತ್ಸಾರ್ಧಂ ವಾಲಿಪುತ್ರೇಣ ರಾಕ್ಷಸಃ |
ಅಯುದ್ಧತ ಮಹಾತೇಜಾಸ್ತ್ರೈಂಬಕೇಣ ಯಥಾಂಧಕಃ || 6.43.6 ||

ಪ್ರಜಂಘೇನ ಚ ಸಂಪಾತಿರ್ನಿತ್ಯಂ ದುರ್ಧರ್ಷಣೋ ರಣೇ |
ಜಂಬುಮಾಲಿನಮಾರಬ್ಧೋ ಹನೂಮಾನಪಿ ವಾನರಃ || 6.43.7 ||

ಸಂಗತಸ್ತು ಮಹಾಕ್ರೋಧೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ರಾವಣಾನುಜಃ |
ಸಮರೇ ತೀಕ್ಷ್ಣವೇಗೇನ ಶತ್ರುಘ್ನೇನ ವಿಭೀಷಣಃ || 6.43.8 ||

ತಪನೇನ ಗಜಃ ಸಾರ್ಧಂ ರಾಕ್ಷಸೇನ ಮಹಾಬಲಃ |
ನಿಕುಂಭೇನ ಮಹಾತೇಜಾ ನೀಲೋಽಪಿ ಸಮಯುದ್ಧತ || 6.43.9 ||

ವಾನರೇಂದ್ರಸ್ತು ಸುಗ್ರೀವಃ ಪ್ರಘಸೇನ ಸುಸಂಗತಃ |
ಸಂಗತಃ ಸಮರೇ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿರೂಪಾಕ್ಷೇಣ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ || 6.43.10 ||

ಅಗ್ನಿಕೇತುಃ ಸುದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಶ್ಮಿಕೇತುಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ |
ಸುಪ್ತಘ್ನೋ ಯಜ್ಞಕೋಪಶ್ಚ ರಾಮೇಣ ಸಹ ಸಂಗತಾಃ || 6.43.11 ||

ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಶ್ಚ ಮೈಂದೇನ ದ್ವಿವಿದೇನಾಶನಿಪ್ರಭಃ |
ರಾಕ್ಷಸಾಭ್ಯಾಂ ಸುಘೋರಾಭ್ಯಾಂ ಕಪಿಮುಖ್ಯೌ ಸಮಾಗತೌ || 6.43.12 ||

ವೀರಃ ಪ್ರತಪನೋ ಘೋರೋ ರಾಕ್ಷಸೋ ರಣದುರ್ಧರಃ |
ಸಮರೇ ತೀಕ್ಷ್ಣವೇಗೇನ ನಲೇನ ಸಮಯುದ್ಧತ || 6.43.13 ||

ಧರ್ಮಸ್ಯ ಪುತ್ರೋ ಬಲವಾನ್ ಸುಷೇಣ ಇತಿ ವಿಶ್ರುತಃ |
ಸ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿನಾ ಸಾರ್ಧಮಯುದ್ಧತ ಮಹಾಕಪಿಃ || 6.43.14 ||

ವಾನರಾಶ್ಚಾಪರೇ ಘೋರಾ ರಾಕ್ಷಸೈರಪರೈಃ ಸಹ |
ದ್ವಂದ್ವಂ ಸಮೀಯುಃ ಸಹಸಾ ಯುದ್ಧಾಃ ಚ ಬಹುಭಿಃ ಸಹ || 6.43.15 ||

ತತ್ರಾಸೀತ್ ಸುಮಹದ್ ಯುದ್ಧಂ ತುಮುಲಂ ರೋಮಹರ್ಷಣಂ |
ರಕ್ಷಸಾಂ ವಾನರಾಣಾಂ ಚ ವೀರಾಣಾಂ ಜಯಮಿಚ್ಛತಾಂ || 6.43.16 ||

ಹರಿರಾಕ್ಷಸದೇಹೇಭ್ಯಃ ಪ್ರಭೂತಾಃ ಕೇಶಶಾದ್ವಲಾಃ |
ಶರೀರಸಂಘಾಟವಹಾಃ ಪ್ರಸುಸ್ರುಃ ಶೋಣಿತಾಪಗಾಃ || 6.43.17 ||

ಆಜಘಾನೇಂದ್ರಜಿತ್ ಕ್ರುದ್ಧೋ ವಜ್ರೇಣೇವ ಶತಕ್ರತುಃ |
ಅಂಗದಂ ಗದಯಾ ವೀರಂ ಶತ್ರುಸೈನ್ಯವಿದಾರಣಂ || 6.43.18 ||

ತಸ್ಯ ಕಾಂಚನಚಿತ್ರಾಂಗಂ ರಥಂ ಸಾಶ್ವಂ ಸಸಾರಥಿಂ |
ಜಘಾನ ಗದಯಾ ಶ್ರೀಮಾನಂಗದೋ ವೇಗವಾನ್ ಹರಿಃ || 6.43.19 ||

ಸಂಪಾತಿಸ್ತು ಪ್ರಜಂಘೇನ ತ್ರಿಭಿರ್ಬಾಣೈಃ ಸಮಾಹತಃ |
ನಿಜಘಾನಾಶ್ವಕರ್ಣೇನ ಪ್ರಜಂಘಂ ರಣಮೂರ್ಧನಿ || 6.43.20 ||

ಜಂಬುಮಾಲೀ ರಥಸ್ಥಸ್ತು ರಥಶಕ್ತ್ಯಾ ಮಹಾಬಲಃ |
ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ಕ್ರುದ್ಧೋ ಹನೂಮಂತಂ ಸ್ತನಾಂತರೇ || 6.43.21 ||

ತಸ್ಯ ತಂ ರಥಮಾಸ್ಥಾಯ ಹನೂಮಾನ್ ಮಾರುತಾತ್ಮಜಃ |
ಪ್ರಮಮಾಥ ತಲೇನಾಶು ಸಹ ತೇನೈವ ರಕ್ಷಸಾ || 6.43.22 ||

ನದನ್ ಪ್ರತಪನೋ ಘೋರೋ ನಲಂ ಸೋಽಭ್ಯನುಧಾವತ |
ನಲಃ ಪ್ರತಪನಸ್ಯಾಶು ಪಾತಯಾಮಾಸ ಚಕ್ಷುಷೀ || 6.43.23 ||

ಭಿನ್ನಗಾತ್ರಃ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತೇನ ರಕ್ಷಸಾ |
ಗ್ರಸಂತಮಿವ ಸೈನ್ಯಾನಿ ಪ್ರಘಸಂ ವಾನರಾಧಿಪಃ || 6.43.24 ||

ಸುಗ್ರೀವಃ ಸಪ್ತಪರ್ಣೇನ ನಿಜಘಾನ ಜವೇನ ಚ |
ಪ್ರಪೀಡ್ಯ ಶರವರ್ಷೇಣ ರಾಕ್ಷಸಂ ಭೀಮದರ್ಶನಂ || 6.43.25 ||

ನಿಜಘಾನ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಶರೇಣೈಕೇನ ಲಕ್ಷ್ಮಣಃ |
ಅಗ್ನಿಕೇತುಶ್ಚ ದುರ್ಧರ್ಷೋ ರಶ್ಮಿಕೇತುಶ್ಚ ರಾಕ್ಷಸಃ |
ಸುಪ್ತಘ್ನೋ ಯಜ್ಞಕೋಪಶ್ಚ ರಾಮಂ ನಿರ್ಬಿಭಿದುಃ ಶರೈಃ || 6.43.26 ||

ತೇಷಾಂ ಚತುರ್ಣಾಂ ರಾಮಸ್ತು ಶಿರಾಂಸಿ ಸಮರೇ ಶರೈಃ |
ಕ್ರುದ್ಧಶ್ಚತುರ್ಭಿಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಘೋರೈರಗ್ನಿಶಿಖೋಪಮೈಃ || 6.43.27 ||

ವಜ್ರಮುಷ್ಟಿಸ್ತು ಮೈಂದೇನ ಮುಷ್ಟಿನಾ ನಿಹತೋ ರಣೇ |
ಪಪಾತ ಸರಥಃ ಸಾಶ್ವಃ ಪುರಾಟ್ಟ ಇವ ಭೂತಲೇ || 6.43.28 ||

ನಿಕುಂಭಸ್ತು ರಣೇ ನೀಲಂ ನೀಲಾಂಜನಚಯಪ್ರಭಂ |
ನಿರ್ಬಿಭೇದ ಶರೈಸ್ತೀಕ್ಷ್ಣೈಃ ಕರೈರ್ಮೇಘಮಿವಾಂಶುಮಾನ್ || 6.43.29 ||

ಪುನಃ ಶರಶತೇನಾಥ ಕ್ಷಿಪ್ರಹಸ್ತೋ ನಿಶಾಚರಃ |
ಬಿಭೇದ ಸಮರೇ ನೀಲಂ ನಿಕುಂಭಃ ಪ್ರಜಹಾಸ ಚ || 6.43.30 ||

ತಸ್ಯೈವ ರಥಚಕ್ರೇಣ ನೀಲೋ ವಿಷ್ಣುರಿವಾಹವೇ |
ಶಿರಶ್ಚಿಚ್ಛೇದ ಸಮರೇ ನಿಕುಂಭಸ್ಯ ಚ ಸಾರಥೇಃ || 6.43.31 ||

ವಜ್ರಾಶನಿಸಮಸ್ಪರ್ಶೋ ದ್ವಿವಿದೋಽಪ್ಯಶನಿಪ್ರಭಂ |
ಜಘಾನ ಗಿರಿಶೃಂಗೇಣ ಮಿಷತಾಂ ಸರ್ವರಕ್ಷಸಾಂ || 6.43.32 ||

ದ್ವಿವಿದಂ ವಾನರೇಂದ್ರಂ ತು ದ್ರುಮಯೋಧಿನಮಾಹವೇ |
ಶರೈರಶನಿಸಂಕಾಶೈಃ ಸ ವಿವ್ಯಾಧಾಶನಿಪ್ರಭಃ || 6.43.33 ||

ಸ ಶರೈರಭಿವಿದ್ಧಾಂಗೋ ದ್ವಿವಿದಃ ಕ್ರೋಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಃ |
ಸಾಲೇನ ಸರಥಂ ಸಾಶ್ವಂ ನಿಜಘಾನಾಶನಿಪ್ರಭಂ || 6.43.34 ||

ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ರಥಸ್ಥಸ್ತು ಶರೈಃ ಕಾಂಚನಭೂಷಣೈಃ |
ಸುಷೇಣಂ ತಾಡಯಾಮಾಸ ನನಾದ ಚ ಮುಹುರ್ಮುಹುಃ || 6.43.35 ||

ತಂ ರಥಸ್ಥಮಥೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸುಷೇಣೋ ವಾನರೋತ್ತಮಃ |
ಗಿರಿಶೃಂಗೇಣ ಮಹತಾ ರಥಮಾಶು ನೃಪಾತಯತ್ || 6.43.36 ||

ಲಾಘವೇನ ತು ಸಂಯುಕ್ತೋ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ನಿಶಾಚರಃ |
ಅಪಕ್ರಮ್ಯ ರಥಾತ್ ತೂರ್ಣಂ ಗದಾಪಾಣಿಃ ಕ್ಷಿತೌ ಸ್ಥಿತಃ || 6.43.37 ||

ತತಃ ಕ್ರೋಧಸಮಾವಿಷ್ಟಃ ಸುಷೇಣೋ ಹರಿಪುಂಗವಃ |
ಶಿಲಾಂ ಸುಮಹತೀಂ ಗೃಹ್ಯ ನಿಶಾಚರಮಭಿದ್ರವತ್ || 6.43.38 ||

ತಮಾಪತಂತಂ ಗದಯಾ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ನಿಶಾಚರಃ |
ವಕ್ಷಸ್ಯಭಿಜಘಾನಾಶು ಸುಷೇಣಂ ಹರಿಪುಂಗವಂ || 6.43.39 ||

ಗದಾಪ್ರಹಾರಂ ತಂ ಘೋರಮಚಿಂತ್ಯ ಪ್ಲವಗೋತ್ತಮಃ |
ತಾಂ ತೂಷ್ಟೀಂ ಪಾತಯಾಮಾಸ ತಸ್ಮೋರಸಿ ಮಹಾಮೃಧೇ || 6.43.40 ||

ಶಿಲಾಪ್ರಹಾರಾಭಿಹತೋ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲೀ ನಿಶಾಚರಃ |
ನಿಷ್ಪಿಷ್ಟಹೃದಯೋ ಭೂಮೌ ಗತಾಸುನಿಪವಾತ ಹ || 6.43.41 ||

ಏವಂ ತೈರ್ವಾನರೈಃ ಶೂರೈಃ ಶೂರಾಸ್ತೇ ರಜನೀಚರಾಃ |
ದ್ವಂದ್ವೇ ವಿಮಥಿತಾಸ್ತತ್ರ ದೈತ್ಯಾ ಇವ ದಿವೌಕಸೈಃ || 6.43.42 ||

ಭಲ್ಲೈಶ್ಚಾನೈರ್ಗದಾಭಿಶ್ಚ ಶಕ್ತಿತೋಮರಸಾಯಕೈಃ |
ಅಪವಿದ್ಧೈಶ್ಚಾಪಿ ರಥೈಸ್ತಥಾ ಸಾಂಗ್ರಾಮಿಕೈರ್ಹಯೈಃ || 6.43.43 ||

ನಿಹತೈಃ ಕುಂಜರೈರ್ಮತ್ಸೈಸ್ತಥಾ ವಾನರರಾಕ್ಷಸೈಃ |
ಚಕ್ರಾಕ್ಷಯುಗದಂಡೈಶ್ಚ ಭಗ್ನೈರ್ಧರಣಿಸಂಶ್ರಿತೈಃ || 6.43.44 ||

ಬಭೂವಾಯೋಧನಂ ಘೋರಂ ಗೋಮಾಯುಗಣಸೇವಿತಂ |
ಕಬಂಧಾನಿ ಸಮುತ್ಪೇತುರ್ದಿಕ್ಷು ವಾನರರಕ್ಷಸಾಂ |
ವಿಮದೇ ತುಮುಲೇ ತಸ್ಮಿನ್ ದೇವಾಸುರರಣೋಪಮೇ || 6.43.45 ||

ನಿಹನ್ಯಮಾನಾ ಹರಿಪುಂಗವೈಸ್ತದಾ
ನಿಶಾಚರಾಃ ಶೋಣಿತಗಂಧಮೂರ್ಚ್ಛಿತಾಃ |
ಪುನಃ ಸುಯುದ್ಧಂ ತರಸಾ ಸಮಾಶ್ರಿತಾ
ದಿವಾಕರಸ್ಯಾಸ್ತಮಯಾಭಿಕಾಂಕ್ಷಿಣಃ || 6.43.46 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಯುದ್ಧಕಾಂಡೇ
ತ್ರಿಚತ್ವಾರಿಂಶಃ ಸರ್ಗಃ ||